

РЕШЕНИЕ

№ 28211

гр. София, 13.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65 състав, в
публично заседание на 17.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **4436** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 26, ал.12 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба на М. Д. / М. Д., [дата на раждане], гражданин на И., срещу , заповед рег. № 513з-3409 от 26.03.2026г., издадена от началник отдел „Миграция“ при Столичната дирекция на вътрешните работи (СДВР), с която му е отказано предоставяне право на продължително пребиваване в Република България

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на оспорения административен акт, като издаден при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон. Твърди се, че към момента на подаване на заявлението, жалбоподателят е представил необходимите доказателства, установяващи фактическите предпоставки за наличие на основанията по чл. 24, ал. 1, т. 6 от Закона за чужденците в Република България. Застъпено е становище, че необосновано административният орган не е кредитирал представения към заявлението нов сертификат от Българската търговско-промишлена палата, който е издаден по предвидения в чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ ред. В тази връзка счита, че изисканите в хода на административното производство допълнителни доказателства са ирелевантни, доколкото в нормативната уредба не е разписано друг начин за доказване извършването на търговска дейност, освен с прилагането на сертификат. По същество се иска отмяна на обжалвания отказ за предоставяне на право на продължително пребиваване в България.

В проведеното по делото съдебно заседание, жалбоподателят е представляван от адвокат – пълномощник, който поддържа жалбата и заявява претенция за присъждане на направените разноски, включително и за адвокатско възнаграждение.

Ответникът - началник отдел „Миграция“ при СДВР, изпраща административната преписка по издаване на оспорвания отказ. В писмен отговор и чрез юрисконсулт – пълномощник в съдебно заседание изразява становище за неоснователност на жалбата и излага доводи за законосъобразност на оспорвания акт. Моли обжалването да бъде отхвърлено. Прави възражения за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София – град, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема от фактическа страна следното:

Жалбоподателят М. Д. /M. D., [дата на раждане] , гражданин на И., със заявление с вх. № 100627/05.03.2026г. по описа на отдел “Миграция” - СДВР е поискал предоставяне право на продължително пребиваване в Република България на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ.

Към заявлението са приложени документи, съгласно чл. 14, ал. 1 и чл. 19 от ППЗЧРБ - копие от документ за самоличност; разрешение за продължително пребиваване на М. Д., с валидност 21.03.2026г.; сертификат № 755/05.03.2026г. на БТПП за вписване на ТП „Х. С. Н. МАРАЛ СЪПОРТИНГ КО“, със седалище Н., Ислямска република И. и адрес на представителството в Република България в [населено място], [община], Район „Л.“, [улица], ет.2, ап.3, с посочен търговски представител М. Д. и изрично вписани права, които притежава последният; декларация от 04.03.2026г. с нотариална заверка на подписа, в която А. Г. С. е декларирал, че ще осигури жилище по отношение на пет лица, сред които и М. Д., в имот, находящ се в [населено място], [улица], № 9, вх.Б, ет. 6, ап. 30; извлечение за период от ТБ „ДСК“ АД, както и справка за аналитични сметки по клиентски номер и клон, съдържащи данни относно притежаваната от жалбоподателя банкова сметка към дата 03.03.2026г.; полица за медицинска застраховка валидна до 24.03.2027г. (л. 36-44 от делото).

В хода на административното производство от служител в отдел „Миграция - СДВР“ е направена справка за пътуване на лице – чужд гражданин, за периода 05.03.2025г. – 05.03.2026г. (л. 45). Установено е, че М. Д. има регистрирано излизане от Република България на 28.09.2025г. в. 13:42 часа и влизане в страната на дата 08.11.2025г. в 21:38 часа през ГКПП Капитан А. - шосе.

В хода на производството с уведомително писмо рег. № 513000-20546 от 18.03.2026г. М. Д. е уведомен, че срокът за разглеждане на заявлението му удължен с един месец и е изискано да представи доказателства за извършваната от него дейност като търговски представител, в изпълнение на програмата за дейността на представителството – доказателства за сключени сделки и проведени срещи от търговското представителство с партньори в периода от 01.01.2025г. до настоящия момент. С писмото е уведомен, че на основание чл. 14, ал. 2 от ППЗЧРБ информацията в случай, че не бъде представена в указания 14 дневен срок, производството ще бъде прекратено, като заявлението не подлежи на повторно преразглеждане (л. 29 от делото).

На 25.03.2026г. М. Д. е представил в отдел „Миграция“ СДВР единствено декларация за извършваната от него дейност през 2025г. и 3 бр. проформа фактури, издадени на: 12.09.2025г.; 05.10.2025г.; 05.02.2026г. (л. 18-28). Жалбоподателят е посочил, че през 2025г. е осъществявал

административни дейности, свързани с промяната на адреса на офиса и регистрацията на фирма за внос на ядки, сушени плодове и други хранителни продукти. Осъществени са част от планираните съвместни дейности с фирми за продажба на сушени плодове в България. Подготвени са и са сключени договори за следващ внос на сушени плодове. Декларира, че са създадени условия за развитие на сътрудничество с български фирми в областта на разработката и износа на пакетирани и замразени храни. Извършено е проучване и са планирани мерки за преодоляване на възникващите проблеми в експортната дейност. Посочва, че на база на опита от предходните години са планирани по-ефективни задачи за участие в местни и международни специализирани изложения за селскостопанска продукция.

Въз основа на така представените документи е изразено становище рег. № 513р-34083/26.03.2025г. до началника на отдел „Миграция“ - СДВР, в което е посочено, че освен представените фактури, липсват доказателства за проведени срещи, сключени договори или осъществени други взаимоотношения с български партньори, които да показват някакво участие на жалбоподателя и някаква дейност на търговското представителство. Направен е извода, че М. Д. не е осъществявал дейност като търговски представител съгласно чл. 24 ал.1 т.6 ЗЧРБ, поради което е предложено да бъде издадена заповед за отказ по заявлението.

С обжалваната в настоящето производство заповед рег. № 513з-3409 от 26.03.2026г., началникът на отдел "Миграция" при СДВР – Главен инспектор – С. С. след като се е позовал на изложеното в предложението, на основание чл. 26, ал.2 вр с чл. 24, ал.1, т.6 ЗЧРБ, е отказал предоставяне право на продължително пребиваване в Република България по заявление с вх. № 100627/05.03.2026г. от М. Д..

От административният орган в хода на съдебното обжалване е представена административната преписка в цялост.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Отказът за издаване на разрешение за пребиваване подлежи на пряк съдебен контрол за законосъобразност по аргумент от нормата на чл. 26, ал. 12 ЗЧРБ. Жалбоподателят е адресат на обективизираното в заповедта властническо волеизявление, засягащо неблагоприятно правната му сфера, поради което има правен интерес от нейното оспорване. Спазен е срокът по чл.149, ал. 1 АПК. С оглед изложеното, съдът намира, че жалбата е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Съдът намира, че процесната заповед е издадена от компетентен орган - началник отдел "Миграция" при СДВР, в съответствие с правомощията, предоставени му със заповед № 513з-2396/24.03.2021г. (л. 67) на директора на СДВР, издадена на основание чл. 23, ал.7 ЗЧРБ. Съгласно чл. 23, ал. 7 от ЗЧРБ - директорите на дирекция "Миграция", на Столична дирекция на вътрешните работи, на областните дирекции на Министерството на вътрешните работи или оправомощени от тях длъжностни лица издават или отказват издаването на разрешение за продължително или краткосрочно пребиваване на чужденец на територията на Република България, освен ако в този закон е предвидено друго. По делото е представена и Заповед № 513з-5977/19.05.2025 г. на директора на СДВР, с която поради възникнала служебна необходимост е възложено на главен инспектор С. Т. С. - началник сектор "Незаконна миграция" при СДВР да

осъществява общото и непосредствено ръководство на отдел "Миграция" при СДВР считано от 22.01.2025г. до отпадане на необходимостта. установено е, че именно издателят на заповедта е изпълнявал длъжността по заместване в периода, в който е издаден обжалваният административен акт, видно от Удостоверение № 513р-12448/03.02.2026г. (л. 64).

Спазени са и изискванията на чл. 59 АПК за форма, тъй като съдържа предвидените в чл. 59, ал. 2 АПК задължителни реквизити. Изложени са фактическите и правните основания при издаване на отказа и същият е мотивиран, като е изпълнено условието на нормата на чл. 26, ал. 11 от ЗЧРБ, съгласно който отказът за издаване на разрешение за пребиваване или продължаване срока на пребиваване се мотивира, съобщава се на заинтересованите лица и може да се оспорва по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Административният орган се е позовал на обстоятелството, че от жалбоподателя в хода на административното производство са изисквани допълнителни документи с оглед доказване на претендираното от него право, като били ангажирани единствено 3 бр. проформа фактури. Изтъкнато е, че не са представени изискваните доказателства – относно проведени срещи, сключени договори или осъществени други взаимоотношения с български партньори, от които да се установява участието на иранският гражданин и наличието на търговска дейност на търговското представителство. При това положение е прието, че е налице основание да се откаже продължаване на издаденото разрешение за продължително пребиваване на лицето.

Правилно е приложен и материалният закон. Правната регламентация на пребиваването на чужденците в РБ се съдържа в ЗЧРБ, в чийто чл. 22 е посочено, че пребиваването на чужденците в Република България се осъществява въз основа на: виза по чл. 9а, ал. 2, т. 3 и 4, международни договори или договори на Европейския съюз с трети държави за безвизов режим, актове на правото на Европейския съюз, които са в сила и се прилагат от Република България, разрешение на службите за административен контрол на чужденците. Разрешението по ал. 1, т. 4 се издава след писмено становище от Държавна агенция „Национална сигурност“. В чл. 23 от ЗЧРБ е визирано, че чужденците пребивават в Република България: краткосрочно - до 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период от датата на влизането в страната, продължително - с разрешен срок до една година, освен в случаите, предвидени в този закон; дългосрочно-с разрешен първоначален срок 5 години и възможност за подновяване след подадено заявление и постоянно - с разрешен неопределен срок.

Съгласно чл. 26, ал. 2, във връзка с чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ, които норми са посочени като правно основание за издаване на оспорената заповед, отказва се издаване на разрешение за пребиваване или продължаване на срока за пребиваване в страната на чужденец, за когото е установено, че не отговаря на условията по чл. 24, 24а - 24 г, 24е, 24з, 24и, 24к, 24м, 24н, 24о, 24п, 25, 33а, 33 г и 33к - 33м, 33п и 33т.

Съгласно чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ, разрешение за продължително пребиваване могат да получат чужденци, които са представители на чуждестранно търговско дружество с регистрирано, след проверка и оценка на представени документи относно икономическата активност и данъчната изрядност на чуждестранното дружество за период от две години преди регистрацията на представителството, както и на документи относно неговите планирани дейности, от Българската търговско-промишлена палата търговско представителство в Република България; разрешение за продължително пребиваване могат да получат не повече от трима представители за всяко

чуждестранно търговско дружество; Българската търговско-промишлена палата своевременно уведомява дирекция "Миграция" при промяна обстоятелствата по регистрацията на представителството.

Целта на цитираната норма е да се даде възможност на конкретните лица да пребивават безпрепятствено на територията на страната, когато е необходимо във връзка с търговските дела на представляваните от тях дружества. Резултатът, който се предвижда е да се улесни и стимулира бизнеса, което да се отрази положително на икономическото развитие на България. Така също, видно от мотивите на Решение № 1152 от 03.02.2026г. на ВАС, по адм. дело № 10418/2025 г. и Решение № 133 от 07.01.2026г. на ВАС, по адм. дело № 9646/2025г. търговското представителство е свързано с реално осъществяване на дейност, макар и нейният обем да не е от съществено значение, като това е едно от основанията за предоставяне на право на продължително пребиваване на територията на Република България по смисъла на чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ. Целта на пребиваването на чужд гражданин-търговски представител в страната е да спомага активно в осъществяването на дейност от дружеството, което представлява. При осъществяване на функциите си, представителят следва да има реално установена връзка с Република България именно във връзка с тези си функции.

По делото се установява и няма спор между страните, че жалбоподателят М. Д. е имал разрешение за продължително пребиваване до 21.03.2026г. Същото е издадено на 03.04.2025г., на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ, тъй като чужденецът е представител в страната на чуждестранно търговско дружество. Във връзка с изтичане срока на разрешението със заявление с вх. № 100627 от 05.03.2026г. и приложени документи М. Д. е поискал продължаван на правото на продължително пребиваване в Република България на същото основание – по чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ. Приложен е и нов сертификат № 755/03.03.2026г. на БТПП за вписване на ТП „Х. С. Н. МАРАЛ СЪПОРТИНГ КО“, със седалище N., Ислямска република И. и адрес на представителството в Република България в [населено място], [община], Р. „Л.“, [улица], ет. 2, ап. 3, с търговски представител М. Д.. В хода на административното производство чужденецът е уведомен за удължаване на срока за разглеждане на заявлението му за продължително пребиваване с един месец, като за осъществяване на административен контрол върху пребиваването са изискани конкретни писмени доказателства от чужденеца – за сключени сделки, проведени срещи от търговското представителство с партньори в периода от 01.01.2025г. Чужденеца е представил писмена декларация и 3 бр. проформа фактури.

В случая, липсват каквито и да доказателства за настояща или предстояща дейност на дружеството в България, на което жалбоподателят е търговски представител, освен представените 3 бр. проформа фактури, издадени от процесното представителство, за доставка на хранителни стоки (фурми и доматино пюре) на дружеството „РАСА ИНТЕРНЕТЪНЪЛ“. Проформа фактурата не е официално задължителен документ и няма правна сила. В практиката се използва като предварително уведомление или предварително изложение на условията на търговската сделка. Не е задължителна за плащане и не се използва да данъчни или официални цели. В представената в хода на административното производство декларация чужденецът заявява, че били подготвени и съответно са сключени договори с български контрагенти за следващ внос на сушени плодове. Декларирал е също така, че са създадени условия за развитие на сътрудничество с български фирми в областта на износа на пакетирани и замразени храни. Във връзка с международните търговски санкции било извършено и проучване в насока преодоляване на

възникналите проблеми в експортната дейност. Така заявеното не е подкрепено с доказателства относно осъществявана дейност независимо, че изрично в хода на административното производство са били изискани такива. Поради липсата на процесуална активност жалбоподателят не е доказал и заявеното, че на база на опита от предходните години са планирани задачи за участие в местни и международни специализирани изложения за селскостопанска продукция (като дори не са посочени конкретни тематични изложения). В този смисъл, липсват категорични доказателства установяващи наличието на делови, социални, културни или други връзки със страната ни. Поради това, обосновано административният орган е приел, че жалбоподателят не е доказал обстоятелствата, за които са му изискани допълнителни доказателства. Нещо повече, в хода на съдебното производство също не бяха представени от жалбоподателя доказателства, които да опровергават посочените в административния акт факти и обстоятелства

Изложените обстоятелства водят на извода, че правилно административният орган е отказал да предостави право на продължително пребиваване в Република България по заявлението на М. Д., тъй като с 3 бр. проформа фактури без други доказателства не се доказва конкретна дейност на търговския представител. В тази връзка обоснован и законосъобразен е изводът на административния орган, че няма данни за извършена дейност от М. Д., поради което не може да се приеме, че той осъществява дейност като търговски представител, поради което не отговаря на изискванията на чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ.

Противно на твърденията в жалбата, в хода на административното производство не са допуснати съществени процесуални нарушения. Производството по регистрация на търговско представителство в БТПП и производството по предоставяне на право на продължително пребиваване са две различни производства и всеки орган извършва собствена проверка. В производството по издаване на разрешение за продължително пребиваване в страната, административният орган на собствено основание извършва проверка на заявените от кандидата обстоятелства. Обстоятелството, че в БТПП е регистрирано търговско представителство, при извършване на всички необходими проверки, не означава, че кандидатът отговаря на изискванията на чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ. Решението за вписване в единния търговски регистър на Българска търговска-промишлена палата (БТПП) и сертификатът, удостоверяващ вписването, сами по себе си не водят до задължително получаване на разрешение на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ. /В този смисъл е и практиката на ВАС, обективирана в Решение № 1152 от 03.02.2026г. на ВАС, по адм. дело № 10418/2025г.; Решение № 11304 от 11.11.2025г. на ВАС, по адм. дело 6374/2025г.; Решение № 11577 от 18.11.2025г., по адм. дело № 6842/2025г./. В тази връзка неоснователни са доводите на процесуалния представител на жалбоподателя, че при наличие на нов сертификат за регистрирано търговско предствителство в БТПП административният орган в производството няма правомощие да прави допълнителни проверки.

В допълнение за пълнота следва да се отбележи, че по делото не е представено като част от административната преписка становище от ДАНС, във връзка с съгласувателната процедура по чл. 22, ал. 4 от ЗЧРБ и чл. 57, ал. 1 от ППЗЧРБ, имаща задължителен характер за отдел „Миграция“. Липсата на изискано становище в контекста на процесния отказ не представлява процесуално нарушение, тъй като актът не се основава на резултати от съгласувателната процедура. В случая административният орган е формирал крайния си извод въз основа на липсата на представени от жалбоподателя доказателства, установяващи извършваната от него дейност в качеството му на представител в страната на чуждестранно търговско дружество. В този смисъл е и Решение № 3017 от 17.03.2026г. на ВАС по адм. дело № 223/2026г.

С оглед на гореизложеното, съдът приема, че оспореният отказ е издаден от компетентен орган, в предвидената писмена форма, в съответствие с материалноправните разпоредби и с целта на закона, като в производството по издаването му не са допуснати съществени процесуални нарушения, които да обосноват тяхната отмяна, поради което жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 3 от АПК, ответникът има право на разноски за юрисконсултско възнаграждение, каквото искане е своевременно направено, определено съобразно чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ. По делото е проведено само едно съдебно заседание, като съобразно факта че се касае за спор без материален интерес и не се касае за производство отличаващо се с фактическа или правна сложност, следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в минимален размер, а именно – 67 евро.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, Първо отделение, 65 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Д. / M. D., [дата на раждане] , гражданин на И., срещу заповед рег. № 513з-3409 от 26.03.2026г., издадена от началник отдел „Миграция“ при Столичната дирекция на вътрешните работи.

ОСЪЖДА М. Д. / M. D., [дата на раждане] , гражданин на И., ЛНЧ [ЕГН] да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи юрисконсултско възнаграждение в размер на 67 (шестдесет и седем) евро.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните.